

Els Valldemossa: de Mallorca al cel de Londres

Fa 60 anys que Els Valldemossa van enregistrar un disc al club més important de Londres | Entre les peces del disc n'hi ha diverses en català

Els Valldemossa | Arxiu Blau

Els Valldemossa van ser un grup cabdal de la música mallorquina. No només va actuar amb assiduïtat als principals escenaris de l'illa, sinó que va recórrer tot el món amb les seves cançons. Bona prova d'això és el disc que van enregistrar l'any 1961 ?ara fa 60 anys? al Blue Angel de Londres.

El grup s'havia creat dos anys abans, el 1959, pels germans Estaràs, **Rafel**, **Bernat** i **Tomeu**, i pel seu cosí **Maties**. En aquell moment encara no ho sabien, però estaven posant les bases d'un dels grups més longeus de la música de l'illa, que va estar en actiu fins a l'any 2003. Per la formació van passar multitud d'intèrprets, alguns dels quals van tenir molta importància en el si del grup, com Margarita Llobera ?**Margaluz**?, **Genia Tobin** (al grup des del 1970) i **Miquel Brunet** (director musical des del 1978) i més esporàdicament, músics del prestigi de **Joan Bibiloni** o **Ramon**

Farran.

És important recalcar que **Los Valldemosa** (anys més tard catalanitzarien el nom) van sorgir de l'agrupació de balls folklòrics **Parado de Valldemossa**. Aquest grup va ser fundat l'any 1925 per Tomeu Estaràs pare. El nom fa referència a una de les peces més emblemàtiques del repertori balear: el "Bolero vell de Valldemossa". S'explica que a començaments del segle XX Santiago Rusiñol va visitar Valldemossa i que quan va veure la manera lenta com el ballaven el va rebatejar, anomenant-lo "Parado de Valldemossa". El nom va fer fortuna i la peça va ser coneguda des d'aquell moment amb aquest nou títol, que també va servir per batejar l'agrupació fundada per Tomeu Estaràs pare.

L'èxit assolit a l'emblemàtica discoteca Tito's de Palma els va obrir la porta internacional. **Els Valldemossa** van actuar amb assiduitat a Londres, especialment a The Blue Angel, en aquell moment el club més popular de la ciutat, però també a la BBC en diverses ocasions. La seva actuació del 15 de març del 1961 va quedar recollida en un disc publicat per Philips aquell mateix any: *Los Valldemosa at the Blue Angel*. Al seu repertori hi havia cançons en castellà, italià, francès, anglès i català. Així, entre les peces que podem sentir al disc trobem "Ton pare no té nas" (amb "Una dona llarga i prima"), "Quec-quec" (també coneguda com "Na Catalina de plaça") o el mateix "Parado de Valldemossa".

Un altre dels moments estel·lars de la història d'**Els Valldemossa** va tenir lloc l'any 1969 al festival d'Eurovisió. Aquell any **Salomé** hi va cantar el celebèrrim "Vivo cantando" acompanyada de tres coristes que no eren altres que **Els Valldemossa**. Anys més tard, **Tomeu Estaràs** feia broma recordant l'episodi i assegurant que hi havien cantat en català. Cal recordar que la seva intervenció es limitava a cantar "Para para pa-pà" i "Hey".